

MAAELUMINISTEERIUM

**Toit,
põllumajandus,
maaelu,
kalamajandus
faktides**

2015

Väljaanne sisaldab fakte toiduainetööstuse, põllumajanduse, maaelu, kalamajanduse kohta. Arvulised andmed kajastavad üldiselt 2014. aasta seisuga. Võrdlustes varasemate aastatega on võetud aluseks periood alates 2008. aastast.

Andmed pärinevad põhiliselt Statistikaameti (SA) andmebaasist, Euroopa Liidu liikmesriikide võrdluses kasutatud algandmed Eurostati andmebaasist. Kasutatud on ka Maaeluministeriumi, Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Ameti (PRIA), Põllumajandusameti ning teiste asutuste kogutud andmeid. Koostatud oktoobris 2015.

Koostanud Merike Koov

Fotod: T. Koha, M. Koov, K. Mäe, K. Nurm, K. Press, K. Volmer

Kujundanud Hele Hanson-Penu

Trükkisinud AS Pajo

Välja andnud Maaeluministerium

ISSN 2346-5638 (trükis)

ISSN 2346-5646 (võrguväljaanne)

Tallinn 2015

Hea lugeja!

Oleme koondanud sellesse kogumikku valiku Maaeluministeriumi tegevusvaldkondi iseloomustavat statistikat. Siit leiad Eesti toidutootmise, sh toiduainetööstuse, põllu- ja kalamajanduse kohta arvandmeid, mis näitavad põhiliselt 2015. aasta alguseks kujunenud olukorda ning viimase seitsme aasta suundumusi.

Vaatluse all on põllumajandussaaduste ja toidukaupade väliskaubandus, toiduainetööstuste toodangunäitajad, maapiirkonna ettevõtlus ja tööhõive, põllumajandustootmine, põllumajanduse ja maaelu toetused ning meie kalamajandust iseloomustavad näitajad. Oleme püüdnud esitada need andmed konkreetselt ja ülevaatlikult, täpselt ja hästi visualiseerituna. Esitatud faktide analüüsimine ja tõlgendamine jääb lugeja enda hooleks.

Uuendusena oleme seekord oma statistikakogumikku lisanud graafikud, mis näitavad põhiliste põllumajandussaaduste (teravili, piim, liha) tootmist elaniku kohta Euroopa Liidu liikmesriikides.

Loodame, et kogumik pakub nii vajalikku teavet kui ka mõtlemisainet Eesti toiduainetööstuse, toiduainete väliskaubanduse, põllumajanduse, maaelu ning kalamajanduse arengute kohta.

Head süvenemist!
Maaeluministerium

Sisukord

Üldandmed Eesti kohta	5
Põllumajandussaaduste ja toidukaupade väliskaubandus	8
Toiduainete tootmine	15
Põllumajandus ja maaelu	21
Maapiirkonna ettevõtlus ja tööhõive	21
Põllumajanduse majandusnäitajad	24
Taimakasvatus	26
Loomakasvatus	31
Mahepõllumajandus	36
Põllumajanduse ja maaelu toetused	38
Kalamajandus	42
Põllumajandussaaduste tootmine Euroopa Liidu liikmesriikides	46

Üldandmed Eesti kohta

Asukoht: Põhja-Euroopa. Ühine maismaapiir Läti Vabariigi ja Vene Föderatsiooniga, merepiir Soome Vabariigi ja Rootsi Kuningriigiga.

Pindala: 45 339 km². Eestile kuulub 1521 Läänemere saart, suurimad neist on Saaremaa (2671 km²), Hiiumaa (989 km²) ja Muhu (198 km²). Eesti territooriumil on umbes 1150 järve, millest suurim on Peipsi (3555 km² koos Venemaale kuuluva osaga) ja Võrtsjärv (271 km²). Sood hõlmavad ligi veerandi ning mets ligi poole maismaast.

Rahvaarv: 1 313 271 (01.01.2015); maapiirkondades elab 37% Eesti rahvastikust.

Rahvastiku tihedus: 30 elanikku km² kohta (aluseks Eesti maismaapindala).

Kliima: Eestis valitseb mandrilise ja merelise kliima üleminekuline paraskliima. Mere mõjul on ilmastik tunduvalt pehmem kui samal laiuskraadil paiknevatel mandrilise kliimaga aladel. Keskmise õhutemperatuur 2014. a: aasta keskmine +7,0 °C (norm +5,6 °C), jaanuaris –6,4 °C, juulis +19,6 °C. Keskmise sajusumma 2014. a: 591 mm (norm 646 mm).

Kasutatav põllumajandusmaa kokku: 974 820 ha (2014); katab 21,5% riigi territooriumist.

Põllukultuuride kasvupind: 625,5 tuhat ha (2015, esialgsed andmed).

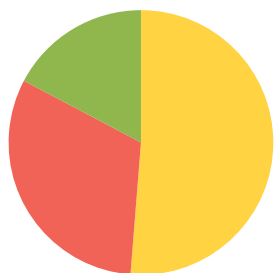
Põllumajanduse, metsamajanduse ja kalapüügi osatähtsus tööhõives: 3,9% (2014).

Kõigi tegevusalade SKP jooksevhindades: 19 525,3 mln eurot (2014); SKP jooksevhindades ühe elaniku kohta: 15 186 eurot (2014).

Põllumajanduse, metsamajanduse ja kalapüügi osatähtsus lisandväärtuses: 3,4% (2014).

Allikad: Statistikaamet (SA), Riigi Ilmateenistus

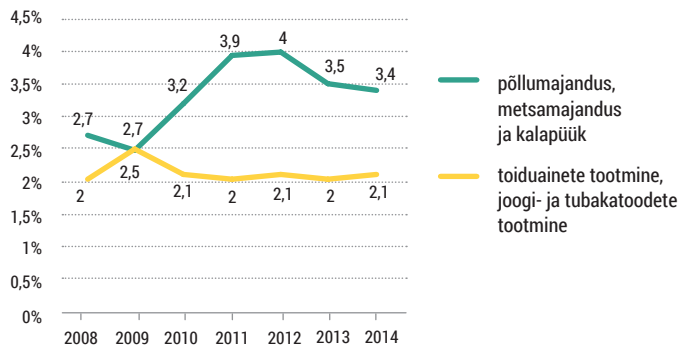
Eesti maakasutuse struktuur
2014. aastal

- 51% metsamaa
- 31% haritav maa ja looduslik rohumaa
- 17% muu maa

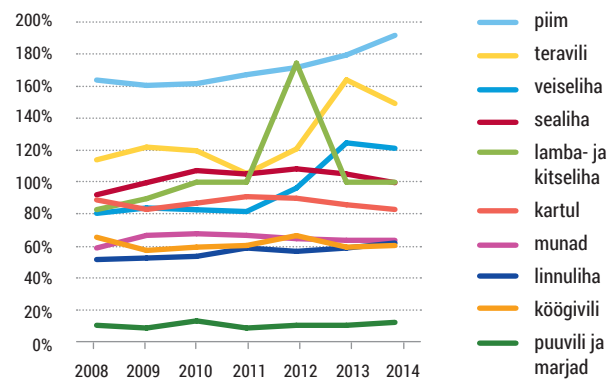
Allikas: Maa-amet, maakataster

Põllumajanduse, metsamajanduse ja kalanduse ning toiduainete sektori osatähtsus lisandväärtuse loomisel aastatel 2008–2014 (jooksev hinnas, %)

Allikas: SA

Toiduainetega isevarustamise tase Eestis
aastatel 2008–2014 (%)

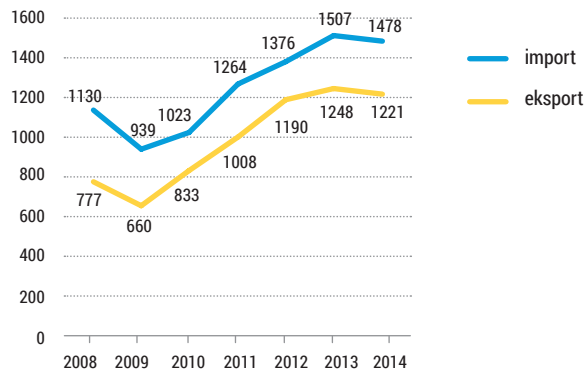

Allikas: Maaeluministerium

Põllumajandussaaduste ja toidukaupade väliskaubandus

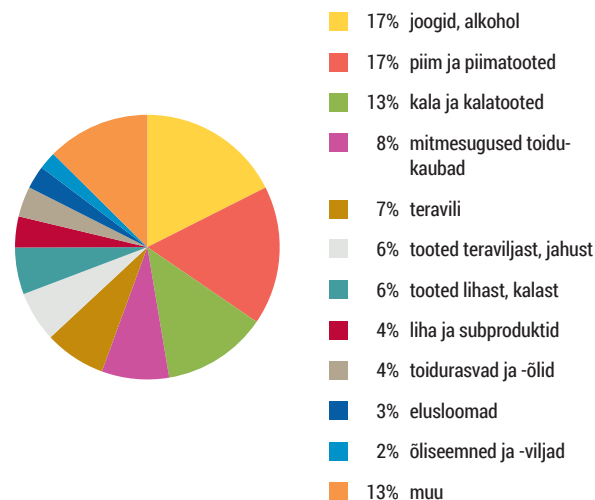
Põllumajandussaaduste ja toidukaupade (KN grupid 1–24) väliskaubandus aastatel 2008–2014 (miljon eurot)

Märkus: KN (kombineeritud nomenklatuur) grupp 1 – elusloomad; grupp 2 – liha ja söödav rups; grupp 3 – kalad ja vähid, limused ja muud veeselgrootud; grupp 4 – piim ja piimatooted; linnunud; naturaalne mesi; mujal nimetamata loomse päritoluga toiduvahendid; grupp 5 – mujal nimetamata loomsed tooted; grupp 6 – eluspuud ja muud taimed; taimesibulad, -juured jms; lõikelilled ja dekoratiivne taimmaterjal; grupp 7 – köögiviljad ning söödavad juured ja mugulad; grupp 8 – söödavad puuviljad, marjad ja pähklid; tsitrusviljade ja melonite koor; grupp 9 – kohv, tee, mate ja vürtsid; grupp 10 – teravili; grupp 11 – jahvatustööstuse tooted; linnased; tärklis; inuliin; nisugluteen; grupp 12 – õliseemned ja õliviljad; mitmesugused terad, seemned ja viljad; tööstuses kasutatavad taimed ja ravimtaimed; õled ja sööt; grupp 13 – šellak; kummi-vaigud, vaigud ja muud taimemahlad ja -ekstraktid; grupp 14 – taimne punumismaterjal; mujal nimetamata taimsed tooted; grupp 15 – loomsed ja taimsed rasvad ja õlid ning nende lõhustamisained; töödeldud toidurasvad; loomsed ja taimsed vahad; grupp 16 – tooted lihast, kalast, vähkidest, limustest või muudest veeselgrootustest; grupp 17 – suhkur ja suhkrukondiitritooted; grupp 18 – kakao ja kakaotooted; grupp 19 – tooted teraviljast, jahust, tärklisest või piimast; valikpagaritooted; grupp 20 – tooted köögi- ja puuviljadest, marjadest, pähklitest või muudest taimeosadest; grupp 21 – mitmesugused toiduvalmistised; grupp 22 – joogid, alkohol ja äädikas; grupp 23 – toiduainetööstuse jäägid ja jäätmed; tööstuslikult toodetud loomasöödad; grupp 24 – tubakas ja tööstuslikud tubakaasendajad.

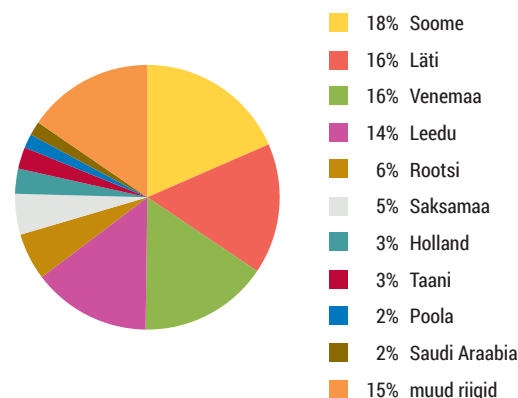
Allikas: SA

Põllumajandussaaduste ja toidukaupade (KN grupid 1–24) ekspordi struktuur 2014. aastal

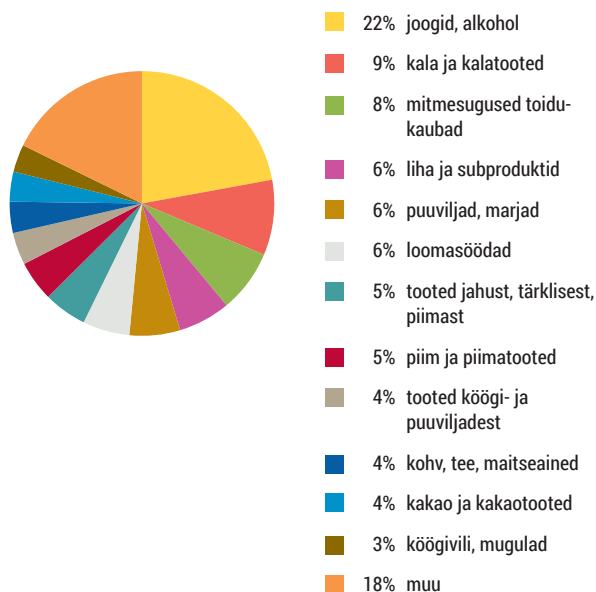
Allikas: SA

Põllumajandussaaduste ja toidukaupade (KN grupid 1–24) ekspordi peamised partnerriigid 2014. aastal

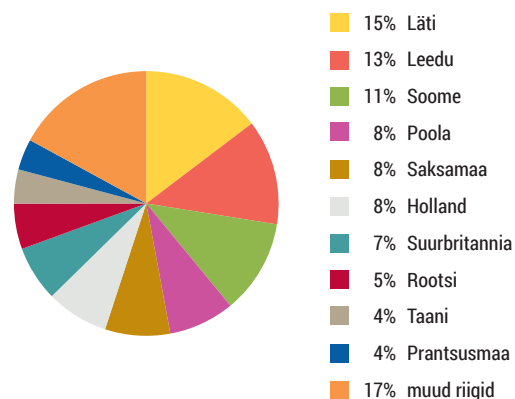
Allikas: SA

Põllumajandussaaduste ja toidukaupade (KN grupid 1–24) impordi struktuur 2014. aastal

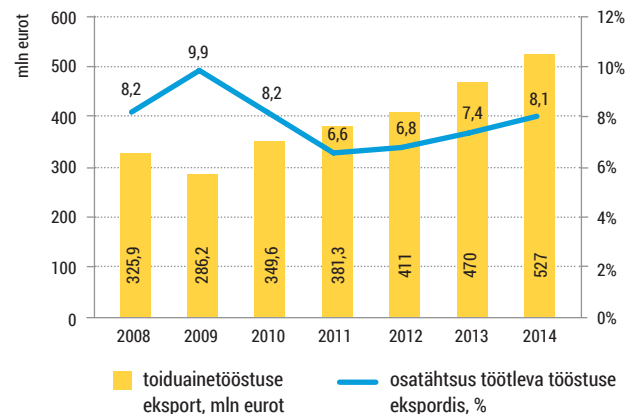
Allikas: SA

Põllumajandussaaduste ja toidukaupade (KN grupid 1–24) impordi peamised partnerriigid 2014. aastal

Allikas: SA

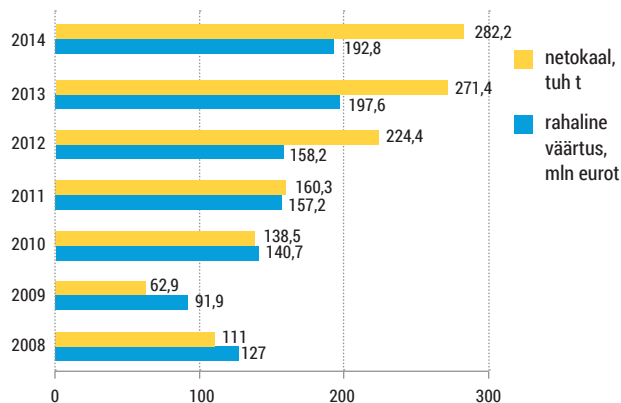
Toiduainetööstuse eksport (miljon eurot) ja osatähtsus töötleva tööstuse ekspordis (%) aastatel 2008–2014

Allikas: SA

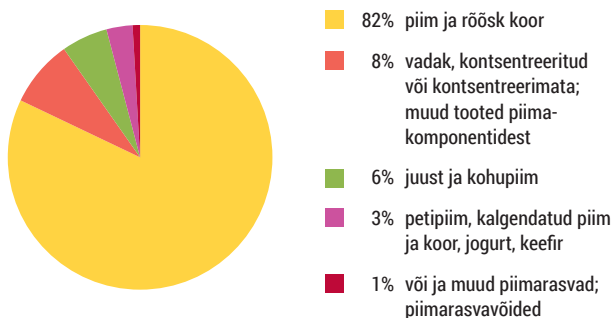

Piima ja piimatoodete ekspordimahud (tuhat tonni) ja rahaline väärtus (miljon eurot) aastatel 2008–2014

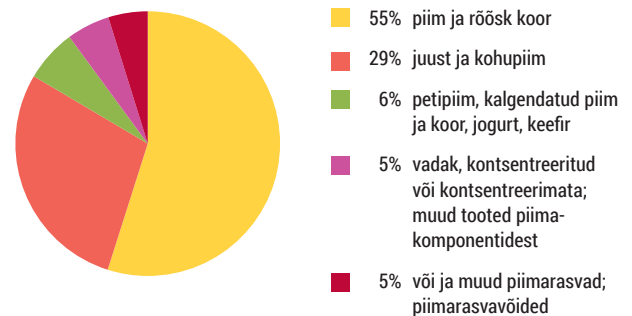
Allikas: SA

Piima ja piimatoodete ekspordi struktuur (% kogumahust) 2014. aastal

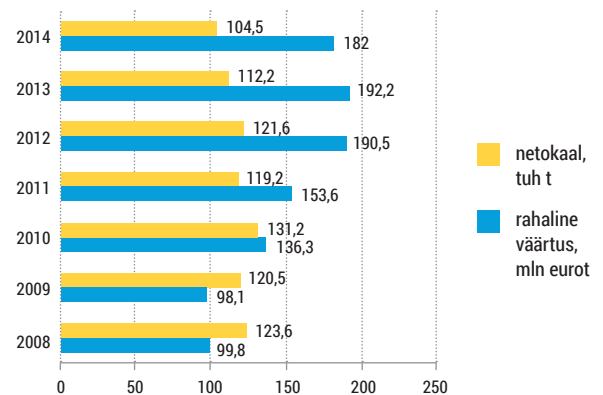
Allikas: SA

Piima ja piimatoodete ekspordi struktuur (% väärtusest) 2014. aastal

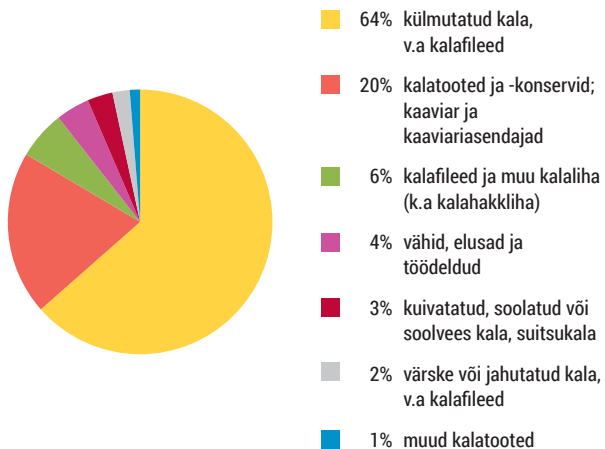
Allikas: SA

Kala ja kalatoodete ekspordimahud (tuhat tonni) ja rahaline väärtus (miljon eurot) aastatel 2008–2014

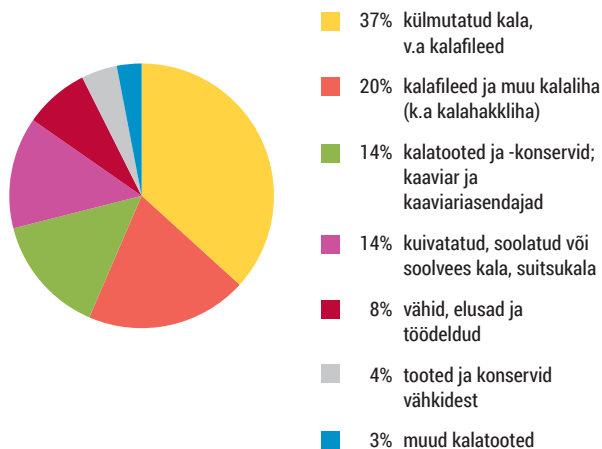
Allikas: SA

Kala ja kalatoodete ekspordi struktuur (% kogumahust) 2014. aastal

Allikas: SA

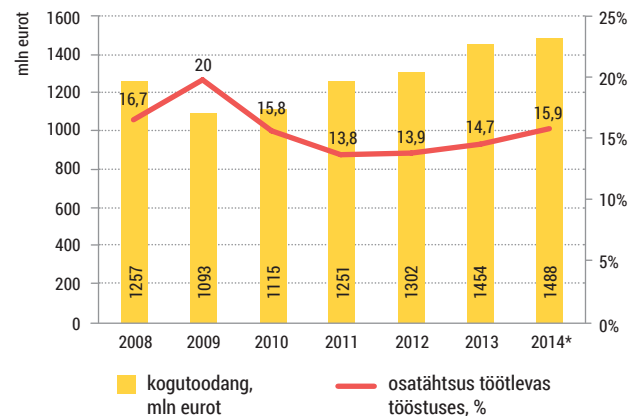
Kala ja kalatoodete ekspordi struktuur (% väärtusest) 2014. aastal

Allikas: SA

Toiduainete tootmine

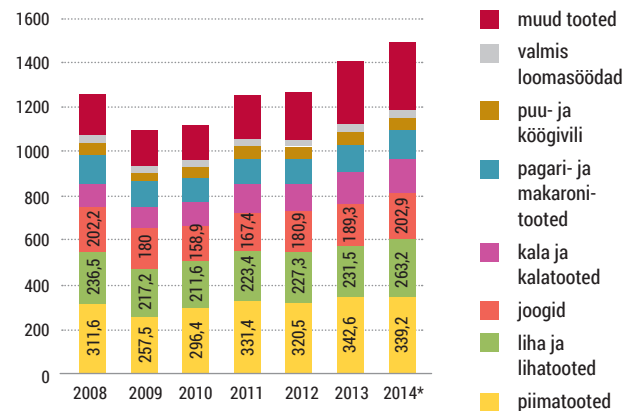
Toiduainetööstuse kogutoodang jooksevhindades (miljon eurot) ja osatähtsus töötlevas tööstuses (%) aastatel 2008–2014

Märkus: * – esialgsed andmed.

Allikas: SA

Toiduaine- ja joogitööstuse väärtuseline struktuur aastatel 2008–2014 (miljon eurot)

Märkus: * – esialgsed andmed.

Allikas: SA

Piimatoodete tootmine aastatel 2008–2014
(tuhat tonni)

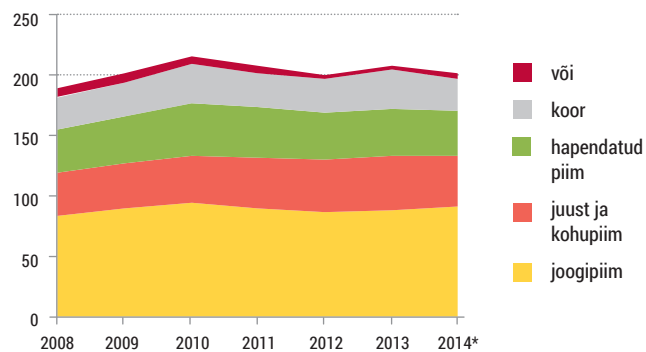
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014*
Joogipiim	81,9	88,7	93,9	89,3	85,6	87,6	90,7
Juust ja kohupiim	35,7	37,1	38,4	40,6	42,6	43,8	40,5
Hapendatud piim	35,5	37,5	42,3	41,9	39,1	38,8	37,3
Koor	26,9	27,9	32,6	27,5	26,9	31,7	26,7
Või**	7	7,7	6	6,5	4	3,5	4,5
Lõssipulber	0	0	4,1	0	0	0	5,5
Kokku	187,0	198,9	217,3	205,8	198,2	205,4	205,2

Märkused: * – esialgsed andmed;

** – või ja muud piimarasvatooted (82%-lise või ekvivalendina).

Allikas: SA

Piimatoodete tootmine aastatel 2008–2014
(tuhat tonni)

Märkus: * – esialgsed andmed.

Allikas: SA

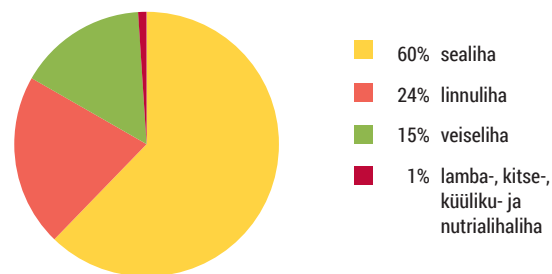
Lihatoodete tootmine aastatel 2008–2014
(tuhat tonni)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014*
Eesti lihatoodang kokku (tapakaalus)	74,6	76	75,4	80,6	78,4	79,8	80,7
Liha tööstustoodang	45	44,9	45,5	43,1	**	**	**
Vorsttooted	33,6	35,5	36,7	36,5	34,5	33,5	31,9
Termiliselt töötlemata naturaalsed pooltooted lihast	32,9	33	32,9	34,5	29,5	31,6	**
Termiliselt töödeldud tooted lihast	9,6	6,7	7,6	8,4	8,1	8,9	**
Suitsulihatooted, kuivatatud ja soolatud lihatooted	9	9,6	9,9	10,3	9,6	9,9	**
Pelmeenid	**	5,6	3,5	5,9	3,8	3,5	**
Pasteet	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	**
Lihakonservid	**	1	0,9	0,8	1	0,9	**

Märkus: * – esialgsed andmed; ** – andmeid pole avaldatud.

Allikas: SA

Lihatoodangu struktuur (% tapakaalust)
lihaliigi järgi 2014. aastal

Allikas: SA

Teraviljatoodete tootmine aastatel 2008–2014
(tuhat tonni)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014*
Segasööt	229,5	201,3	204,5	216,2	198,8	161,9	**
Jahu	73,5	74,4	78,7	81,2	89,4	88,4	92
Pagaritooted	77,3	74,1	75,5	77	77,7	79,2	80,8
Jahust kondiitritooted	8,7	7,1	8,4	9,5	8,1	8,7	**
Tangained	2,8	3,2	7,5	2,5	2,5	3	2,4

Märkus: * – esialgsed andmed; ** – andmeid pole avaldatud.
Allikas: SA

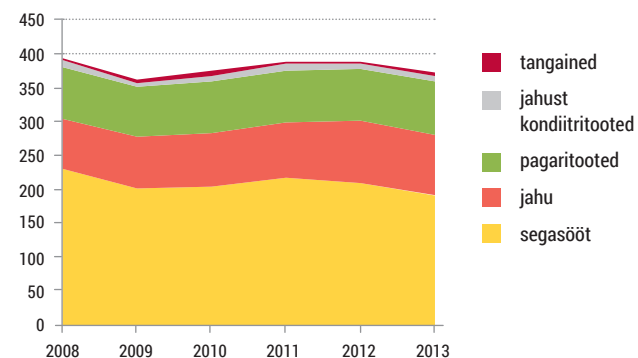
Kalatööstustoodang aastatel 2008–2013
(tuhat tonni)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kalatooted (v.a konserveid)	60	73,3	62,1	56,8	72,4	67,2
värske ja jahutatud kalaliha, kalafilee, kalahakkliha	3,3	4,1	3,7	2,5	2,6	3,2
külmutatud kala	30,3	34,6	35,5	32,8	44	40,4
suitsukala	3,8	3,2	1,4	1,9	2,3	2,3
soola-, vürtsi- ja kuivatatud kala, sügavkülmutatud ja paneeritud kala	20,8	25,1	19,8	16,5	17,3	14,4
kulinaarsed kalatooted õlis, marinaadis, kastmes	1,5	1,7	1,5	1,3	4,7	4,3
Kalakonservid	7,1	3,7	5,1	3,8	3,7	3,3

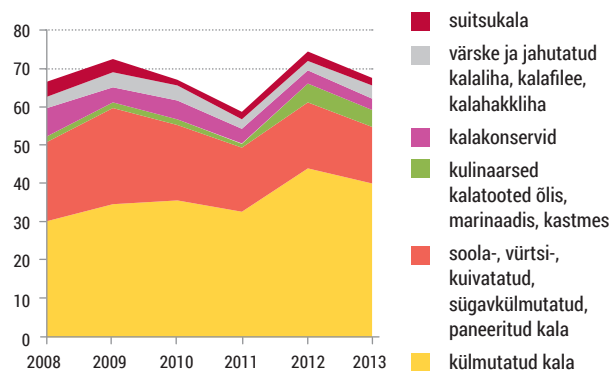
Märkus: 2014. a andmeid pole veel avaldatud.
Allikas: SA

Kalatööstustoodang aastatel 2008–2013
(tuhat tonni)

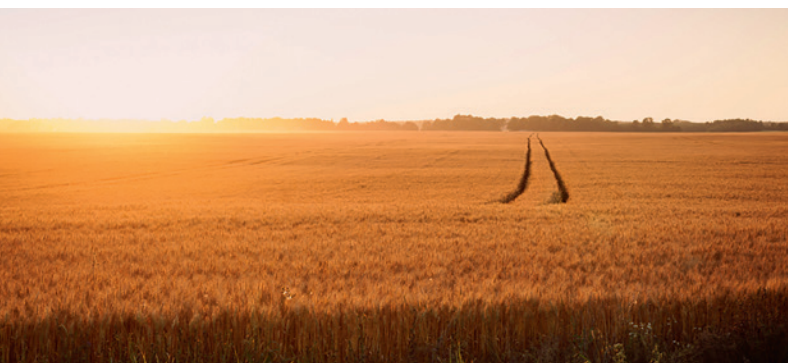
Teraviljatoodete tootmine aastatel 2008–2013
(tuhat tonni)

Allikas: SA

Allikas: SA

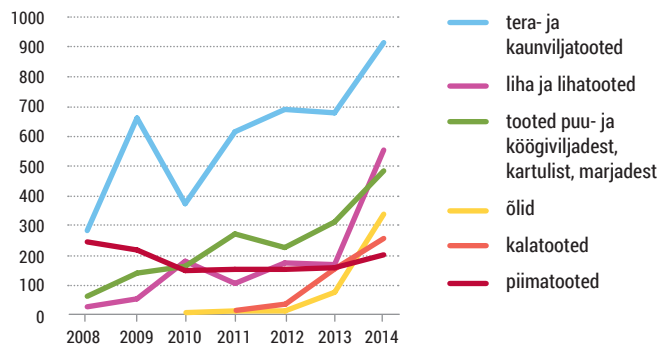

Mahetoodete töötlemise mahud aastatel 2008–2014 (tonni)

Toidugrupp	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Piimatooted	245,9	220,6	145	151,8	149,4	156,5	203,3
Liha ja lihatooted	23,3	53,3	177	102,7	171,5	168,0	554,8
Tera- ja kaunviljatooted	279,5	660,8	370	617	702,4	678,6	919,4
Pagari-, kondiitri- ja makaronitooted	62	70,4	96	114,3	112,1	144,2	155,8
Taimeteed, maitseained	3,5	4,4	3,2	5,4	3,1	3,7	4,0
Tooted puu- ja köögiviljadest, kartulist, marjadest, seentest	58,6	135,9	162,1	269	225	313,9	486,8
Õlid			2,3	6,9	8	72,7	341,7
Kalatooted				11,3	30,9	156,1	260,2
Joogid (tuh liitrit)					182,5	106,1	281,4
Muud tooted (kanepijahu, kohv, pärm, sojatooted, võided, valmistoidud, mesi lisandiga)			0,3	6,0	42,0	45,3	63,4

Allikas: mahepõllumajanduse register

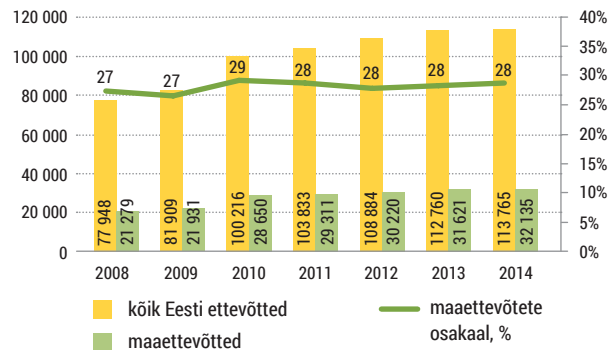
Olulisemate mahetoodete töötlemise mahud aastatel 2008–2014 (tonni)

Allikas: mahepõllumajanduse register

Põllumajandus ja maaelu
Maapiirkonna ettevõtlus ja tööhõive

Statistilise profiili kuuluvate ettevõtete arv ja maaettevõtete osakaal (%) aastatel 2008–2014

Märkus: maaettevõtted on maapiirkonnas tegutsevad ettevõtted, kusjuures maapiirkonna alla loetakse vallad (v.a Tallinnaga vahetult piirnevad vallad), vallasisesed linnad ja kuni 4000 elanikuga väikelinnad.

Allikad: SA, Maaeluministeerium

Tööhõive maa-asulates aastatel 2008–2014

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Tööjõud, tuhat	205,4	200,8	201,8	208,6	200,6	200,3	202,6
hõivatud, tuhat	193,9	175,7	171,2	185,2	182,7	186,9	189,6
töötud, tuhat	11,5	25,1	30,6	23,4	17,9	13,4	13
15–74-aastased kokku, tuhat	325,0	326,0	325,3	324,0	315,7	313,2	311,1
Tööjõu osalemise määr, %	63,2	61,6	62,0	64,4	63,5	64,0	65,1
Tööhõive määr, %	59,7	53,9	52,6	57,2	57,9	59,7	60,9
Töötuse määr, %	5,6	12,5	15,2	11,2	8,9	6,7	6,4

Märkused: Maa-asulate hulka on arvestatud alevikud ja külad (sinna ei kuulu linnad, vallasisesed linnad ja alevid, mida loetakse linnalisteks asulateks). Tööga hõivatut on isik, kes uuritava perioodil kas töötas ja sai selle eest tasu palgatöötajana, ettevõtjana või vabakutselisena, töötas otsese tasuta pereettevõttes (nt talus) või ajutiselt ei töötanud.

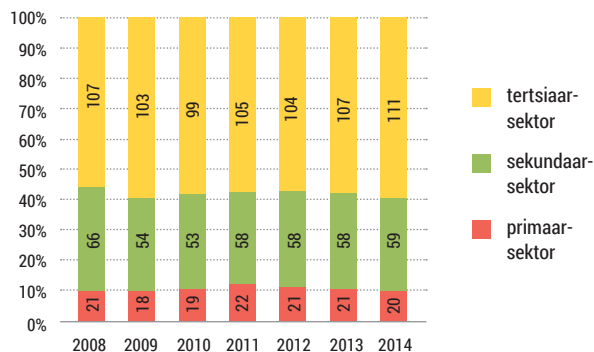
Tööhõive määr – hõivatute osatähtsus tööealises (vanus 15–74 aastat) rahvastikus.

Tööjõu osalemise määr (aktiivsuse määr) – tööjõu osatähtsus tööealises rahvastikus.

Töötuse määr (tööpuuduse määr) – töötute osatähtsus tööjõus.

Allikas: SA

Hõivatuse struktuur majandussektori järgi maa-asulates aastatel 2008–2014 (tuhat hõivatut)

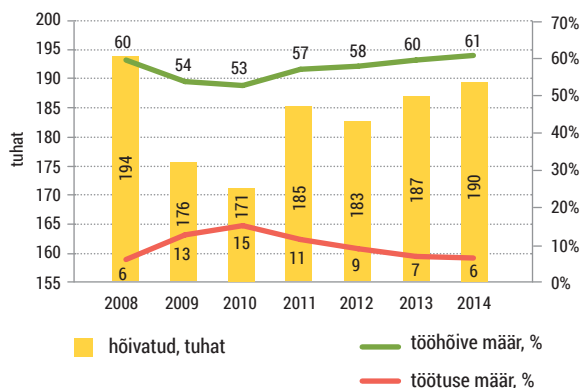

Märkused: Primaarsektor – põllumajandus, jahindus, metsamajandus, kalandus. Sekundaarsektor – mäetööstus, töötlev tööstus, elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus, ehitus.

Tertsiaarsektor – kaubandus, teenindus jms.

Allikas: SA

Tööhõive ja töötus maa-asulates aastatel 2008–2014

Allikas: SA

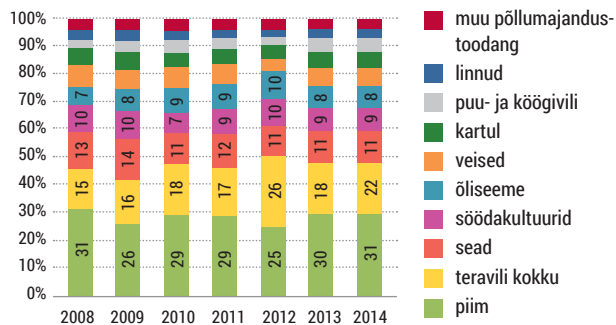
Põllumajanduse majandusnäitajad

Põllumajanduse osatähtsus lisandväärtuses ja tööhõives aastatel 2008–2014

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Põllumajanduse, metsamajanduse ja kalapüügi lisandväärtus jooksevhindades (mln eurot)	405	300	413	567	627	584	599
osatähtsus lisandväärtuses (%)	2,8	2,4	3,3	4	4,1	3,5	3,4
Hõivatud põllumajanduses, metsamajanduses ja kalapüügis (tuhat)	25,5	24	23,9	26,6	27,6	26,5	24,1
osatähtsus tööhõives (%)	3,9	4	4,2	4,4	4,5	4,3	3,9
Hõivatud põllumajanduses ja jahinduses (tuhat)	17,3	17,4	17,2	19,3	19,3	17,7	16,2
osatähtsus tööhõives (%)	2,6	2,9	3	3,2	3,1	2,8	2,6

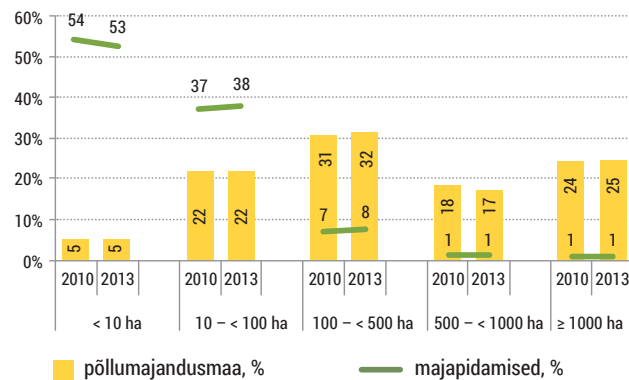
Allikas: SA

Põllumajandussaaduste toodangu väärtuseline struktuur aastatel 2008–2014 (%)

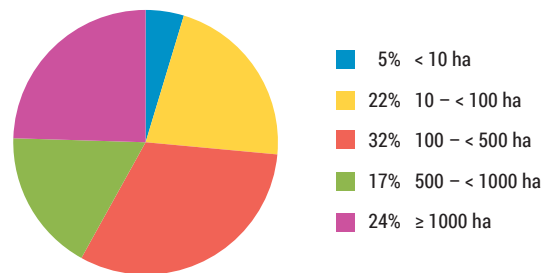
Allikas: SA, Maaeluministerium

Põllumajanduslikud majapidamised ja nende põllumajandusmaa kasutus erinevates põllumajandusmaa suurusklassides aastatel 2010 ja 2013 (%)

Allikas: SA

Kasutatava põllumajandusmaa jaotus põllumajandusmaa suurusklasside järgi 2013. aastal (tuhat hektarit)

Allikas: SA

Taimekasvatust

Põllumajandusmaa kasutus aastatel 2008–2014 (hektarit)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Kasutatav põllumajandusmaa kokku	914 729	906 458	931 776	948 826	945 992	955 916	965 907
Põllumaa	599 349	597 791	596 413	645 067	632 399	620 483	632 100
Viljapuu- ja marjaaiad	8 285	7 941	8 108	7 057	6 995	6 808	6 266
Looduslik (püsi)rohuma	215 704	196 549	195 381	187 262	162 812	191 529	218 605
Põllumajandustootmises mittekasutatav maa, mida säilitatakse heades põllumajandus- ja keskkonnaningimustes	91 391	104 177	131 874	109 440	143 786	137 096	108 421

Märkused: Kasutatava põllumajandusmaa hulka on arvestatud põllumajandustootmises kasutatav ning heades põllumajandus- ja keskkonnaningimustes säilitatav maa. 2013. ja 2014. aasta näitaja „Kasutatav põllumajandusmaa kokku“ hõlmab ka jõulukuusekasvatust.

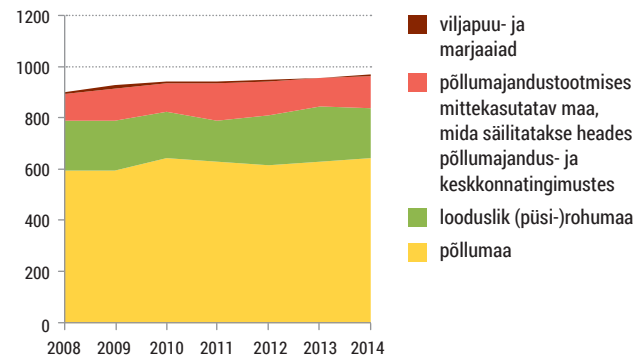
Põllumaa hulka on arvestatud ka puu- ja köögiviljaaias (koduaias) kasvatatavate kultuuride kasvupind.

Viljapuu- ja marjaia pinna hulka on arvestatud ka puu- ja köögiviljaaias (koduaias) kasvatatavate viljapuude ja marjakultuuride kasvupind ning puukoolid, maasika kasvupind on arvestatud põllumaa hulka.

Alates 2003. aastast arvestatakse haritavale maale rajatud üle viie aasta vanune pikaajaline rohuma loodusliku rohuma hulka.

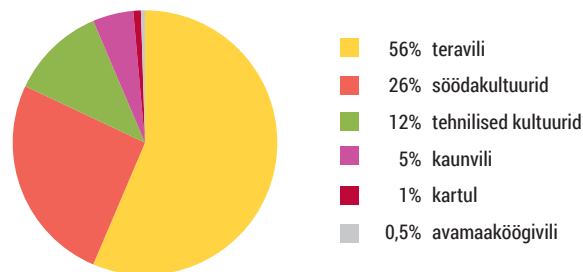
Allikas: SA

Põllumajandusmaa kasutuse struktuur aastatel 2008–2014 (tuhat hektarit)

Allikas: SA

Põllukultuuride kasvupinna struktuur 2015. aastal

Märkus: esialgsed andmed.

Allikas: SA

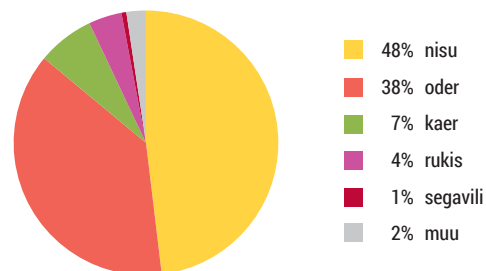

Peamiste taimekasvatussaaduste tootmine aastatel 2012–2014

Kultuur	2012				2013				2014			
	kasvupind (tuh ha)	saagi kogus (tuh t)	saagikus (kg/ha)	saagipind (tuh ha)	saagi kogus (tuh t)	saagikus (kg/ha)	saagipind (tuh ha)	saagi kogus (tuh t)	saagikus (kg/ha)	saagipind (tuh ha)	saagi kogus (tuh t)	saagikus (kg/ha)
Teravili kokku, sh	290,5	991,2	3 412	311,0	975,5	3 136	332,9	1 221,6	3 669			
rukis	16,9	57,1	3 381	11,5	21,9	1 906	15,4	49,6	3 211			
talimisu	63,5	296,2	4 662	44,9	137,8	3 073	81	347,8	4 295			
suvnisu	60,8	188,5	3 102	79,3	269,0	3 392	73,4	267,7	3 648			
kaer	31,7	78,4	2 471	34,8	85,3	2 453	27,3	65	2 384			
oder	109,0	341,2	3 131	133,0	440,9	3 314	125,8	458,1	3 641			
Kaunvilid	11,0	12,9	1 179	13,6	31,4	2 315	19,1	39,5	2 070			
Raps ja rüps	87,2	157,8	1 811	86,1	174,0	2 021	80	166,2	2 078			
Kartul	7,6	138,9	18 217	6,6	127,7	19 245	6,4	117,3	18 472			
Avamaa-koogivilid	2,9	53,8	18 389	2,8	67,4	23 951	2,9	55,5	19 188			
Sööda- ja muud kultuurid	168,9	2601,3	15 501	168,9	2246,2	13 483	166,1	2202,9	13 262			
Põllukultuurid kokku	568,8			590,2			608,4					

Allikas: SA

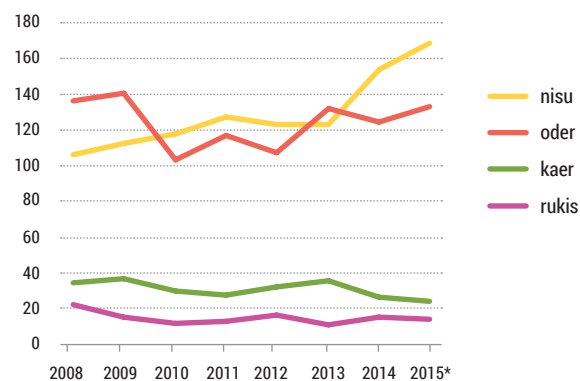
Teravilja kasvupinna struktuur 2015. aastal

Märkus: esialgsed andmed.

Allikas: SA

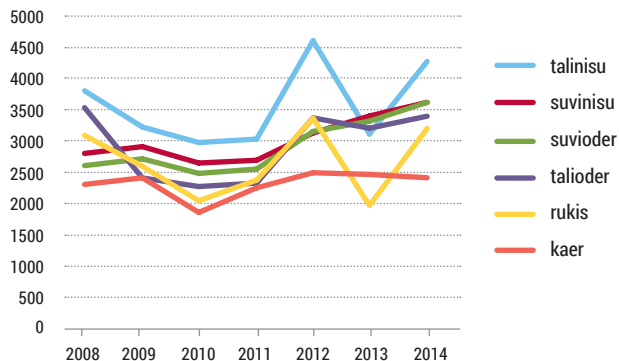
Peamiste teraviljade kasvupind aastatel 2008–2015 (tuhat hektarit)

Märkus: * – esialgsed andmed.

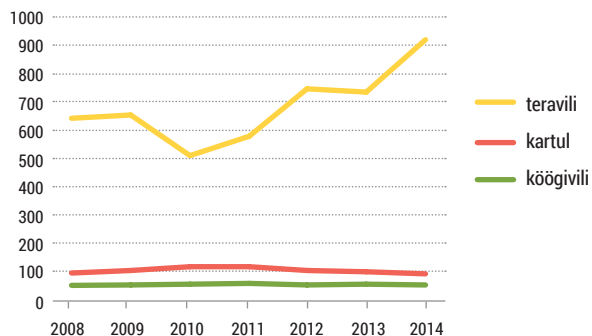
Allikas: SA

Peamiste teraviljade saagikus aastatel 2008–2014 (kg/ha)

Allikas: SA

Taimikasvatussaaduste tootmine elaniku kohta aastas aastatel 2008–2014 (kilogramm)

Allikas: SA

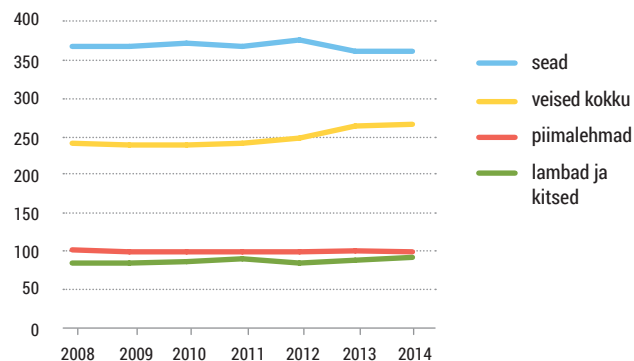
Loomakasvatus

Loomakasvatussaaduste tootmine aastatel 2008–2014

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Liha eluskaalus, tuhat tonni	111,3	113,2	111,7	118,5	115,5	117,1	118,5
Liha tapakaalus, tuhat tonni	74,6	76	75,4	80,6	78,4	79,8	80,7
Piim, tuhat tonni	694,2	671	676	693	721,2	772	805,2
Munad, mln tk	146,5	173,3	181,9	183,8	179,5	189,9	199,4
Vill füüsilises kaalus, tonni	151,1	134	154,2	125,7	138	166,8	134,3
Mesi, tonni	501	575	681,5	693,8	957	978,7	1154,8

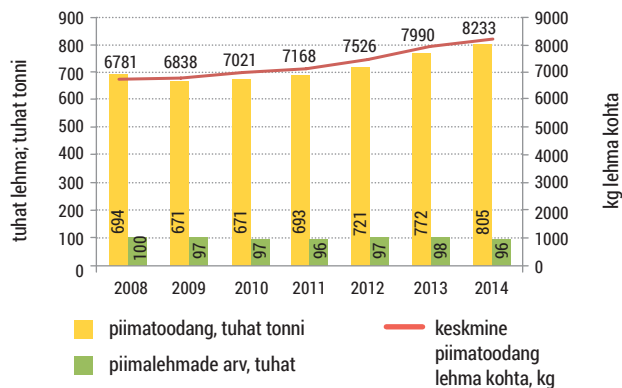
Allikas: SA

Loomade arv 31. detsembri seisuga aastatel 2008–2014 (tuhat)

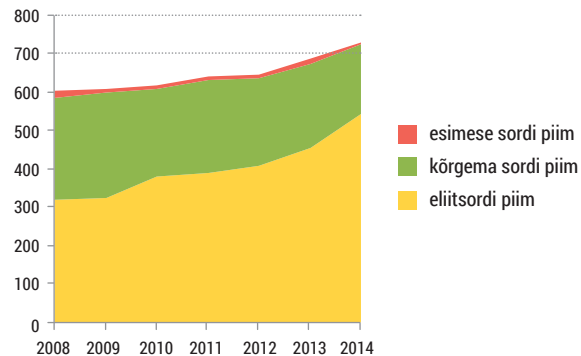
Allikas: SA

Piimatootmise põhinäitajad aastatel 2008–2014

Allikas: SA

Tööstustele realiseeritud piima kvaliteet aastatel 2008–2014 (tuhat tonni)

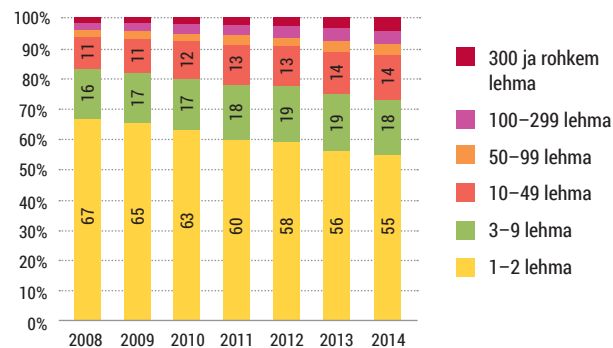
Allikas: SA

Piima kokkuostu andmed aastatel 2008–2014

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Piim naturaalkaalus, tuhat tonni	605,9	612,3	621,1	642,3	649,1	688,8	730
sh eliitsordi piim, tuhat tonni	318,6	326,3	379,9	387,8	407,3	454,8	542,1
sh kõrgema sordi piim, tuhat tonni	265,3	275,2	227,2	245,6	228	221,6	181,9
sh esimese sordi piim, tuhat tonni	19,6	8,8	12	6,8	11,9	10,9	4,9
Rasvasisaldus, %	4	4,1	4,1	4	4	4	4
Valgusisaldus, %	3,3	3,4	3,3	3,4	3,4	3,4	3,4
Keskmine hind, eurot/tonn	296,42	210,08	277,13	322,73	299,97	338,11	327,98

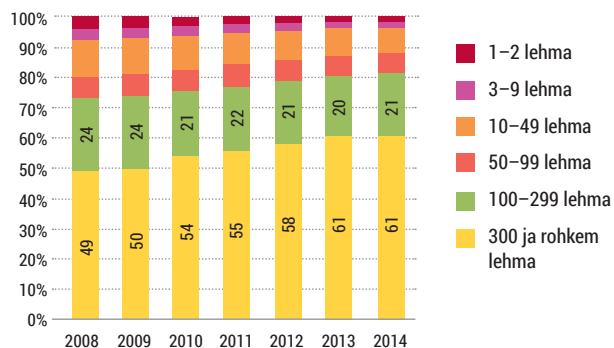
Allikas: SA

Piimalehmaomanike jagunemine suurusgrupiti aastatel 2008–2014 (%)

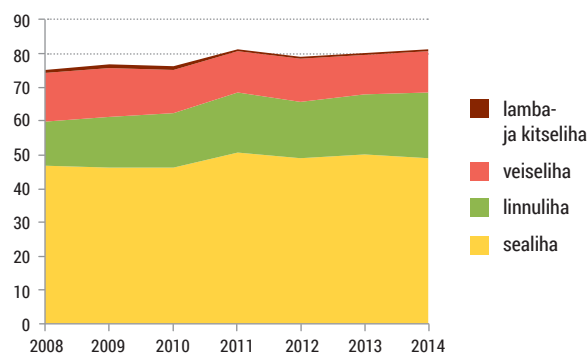
Allikas: PRIA põllumajandusloomade register

Piimalehmade koguarvu jagunemine suurusgrupiti aastatel 2008–2014 (%)

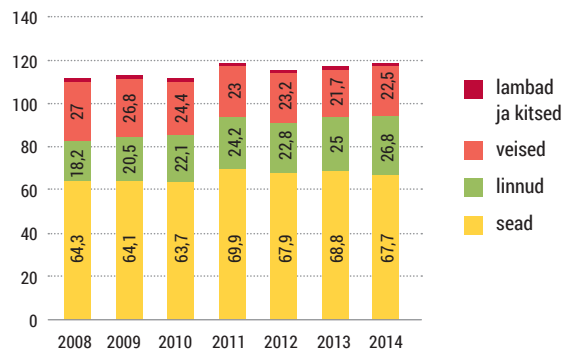
Allikas: PRIA põllumajandusloomade register

Lihatoodang aastatel 2008–2014 (tapakaalus, tuhat tonni)

Allikas: SA

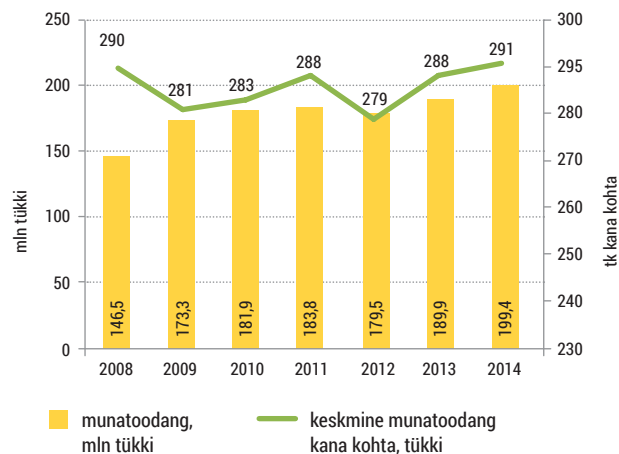
Tapaloomade ja -lindude eluskaal aastatel 2008–2014 (tuhat tonni)

Märkus: aluseks on tapaks müüdnud ja majapidamises tapetud (k.a teenustööna tappa lastud) loomad ja linnud.

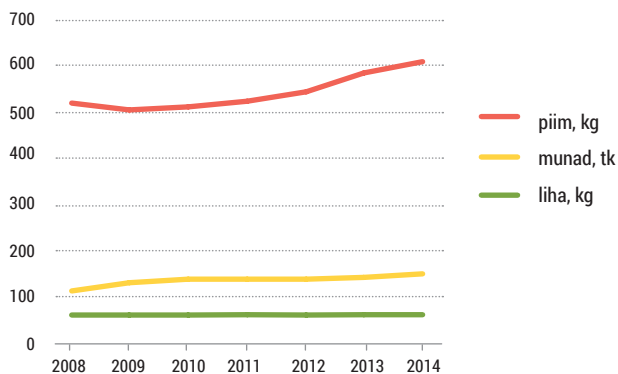
Allikas: SA

Munatoodang põllumajandusettevõtetes aastatel 2008–2014

Allikas: SA

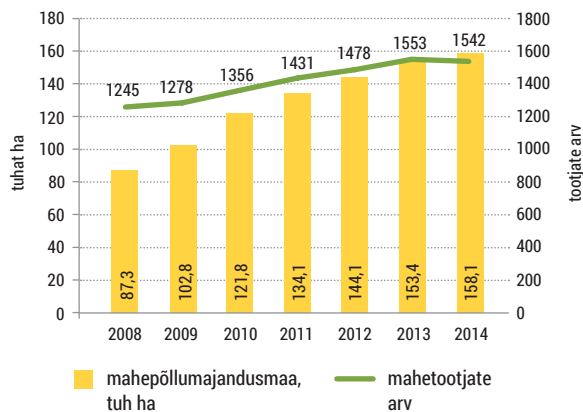
Loomakasvatussaaduste tootmine elaniku kohta aastas aastatel 2008–2014

Allikas: SA

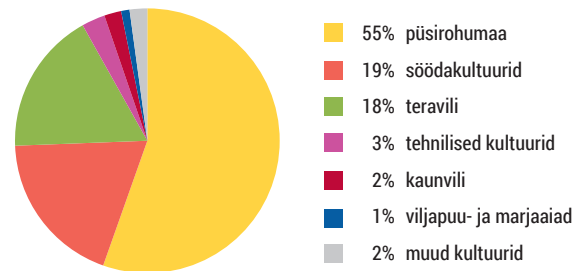
Mahepõllumajandus

Mahepõllumajandusmaa, sh üleminekuajal oleva maa pindala ja mahetootjate (ettevõtete) arv aastatel 2008–2014

Allikas: mahepõllumajanduse register

Mahepõllumajandusmaa, sh üleminekuajal oleva maa kasutamine 2014. aastal

Allikas: mahepõllumajanduse register

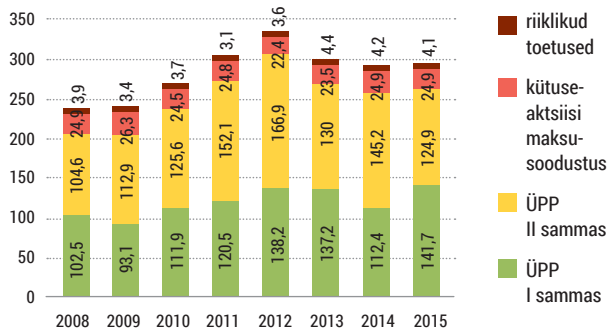
Maheloomade, sh üleminekuajal olevate loomade arv aastatel 2011–2014

	2011	2012	2013	2014
Veised, sh	28 701	31 431	35 582	37 491
lüksilehmad	3 255	2 937	2 609	2 138
lihaseise ammlehmad	7 734	9 532	10 882	12 217
Lambad	46 496	48 314	47 566	50 545
Kitsed	940	1 108	1 245	1 431
Hobused	1 987	2 068	2 136	2 121
Sead	1 327	1 139	890	1 475
Kodulinnud, sh	12 864	30 648	28 582	42 107
munakanad	7 759	9 051	16 820	16 476
Küülikud	1 208	436	1 524	2 180
Mesilased (perede arv)	632	864	1 510	1 737

Allikas: mahepõllumajanduse register

Põllumajanduse ja maaelu toetused

Toetused põllumajandustootjatele ja -töötlejatele ning maaelu arenguks aastatel 2007–2014 (miljon eurot)

Märkused: 2008–2014 makstud toetused vastava aasta 31. detsembri seisuga; 2015. a – eelarve.

Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) I samm sisaldab otsetoetusi ja turukorraldusmeetmeid.

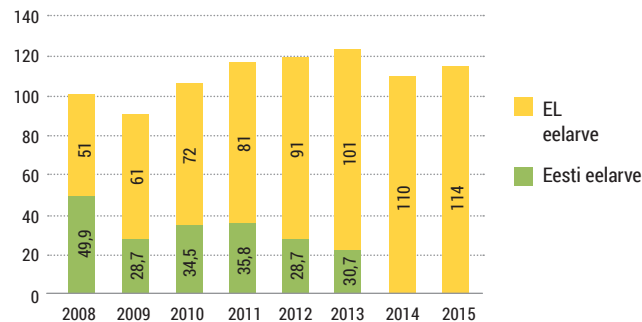
ÜPP II samm sisaldab maaelu arengukava raames antavaid toetusi.

Riiklikud toetused sisaldavad põllumajandustootja asendusteenuse, kindlustuse, praktika, turuarenduse, ohtliku taimekahjustaja, aretuse, hukkunud loomade kõrvaldamise ja hävitamise toetust.

Kütuseaktsiisi maksusoodustus on hinnanguline väärtus, kus hinnangu aluseks on põllumajanduskultuuride kasvupinnad ja keskmine kütusekulu ekspert hinnangu järgi. Maksusoodustus on põllumajanduses hinnanguliselt kasutatud diislikütuse koguse tavaaktsiisi ja erimärgistatud diislikütuse aktsiisimäära vahe. SA avaldab esialgsed andmed 2015. a kohta jaanuaris 2016, seetõttu on 2015. a maksusoodustuse hinnanguline väärtus sama kui 2014. a.

Allikas: Maaeluministeerium

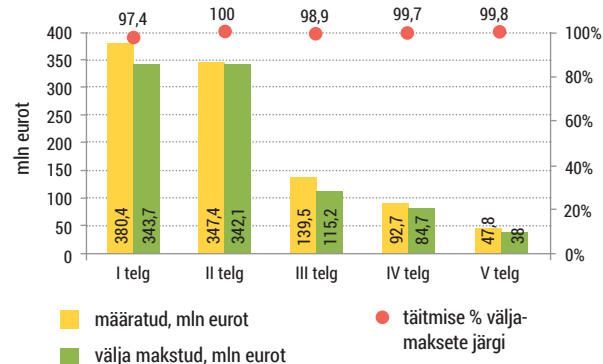
Otsetoetused ja täiendavad otsetoetused/üleminekutoetused aastatel 2008–2015 (miljon eurot)

Märkus: 2015. a – eelarves planeeritud.

Allikas: Maaeluministeerium

Eesti maaelu arengukava 2007–2013 rahaliste vahendite kasutamine seisuga 30.09.2015

Märkused: I telg – põllumajandus- ja metsandussektori konkurentsivõime parandamine;

II telg – keskkonna ja paikkonna säilitamine;

III telg – maapiirkondade elukvaliteet ja maamajanduse mitmekesistamine;

IV telg – LEADER (kohaliku tasandi koostöö);

V telg – tehniline abi.

Allikas: Maaeluministeerium

Eesti maaelu arengukava 2014–2020
rahastamiskava prioriteetide kaupa

Prioriteet	Avalik sektor		
	Avalik sektor kokku, eurot	EAFRD osaluse määr, %	EAFRD summa, eurot
Prioriteet 2. Põllumajandusettevõtete elujõulisuse ja kõigi põllumajandusvõimede konkurentsivõime parandamine kõigis piirkondades ning uuenduslike põllumajandustehnoloogiate ja metsade säästva majandamise edendamine	283 524 000	82,3	233 284 000
Prioriteet 3. Toiduahela korraldamise, sealhulgas põllumajandustoodete töötlemise ja turustamise, loomade heaolu ja riskijuhtimise edendamine põllumajanduses	105 025 000	87,7	92 073 950
Prioriteet 4. Põllumajanduse ja metsandusega seotud ökosüsteemide ennistamine, säilitamine ja parandamine	365 563 000	78,5	287 001 500
Prioriteet 5. Ressursitõhususe edendamine ning vähese CO ₂ -heitega ja kliimamuutuste suhtes vastupidavale majandusele ülemineku toetamine põllumajanduses ning toiduainete- ja metsandussektoris	23 780 000	86,2	20 489 000
Prioriteet 6. Sotsiaalse kaasamise, vaesuse vähendamise ja maapiirkondade majandusliku arengu edendamine	176 000 000	92,3	162 410 000
Tehniline abi	38 913 513	72,2	28 083 108
Kokku	992 805 513	82,9	823 341 558

Märkus: EAFRD – Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfond.

Allikas: Maaeluministerium

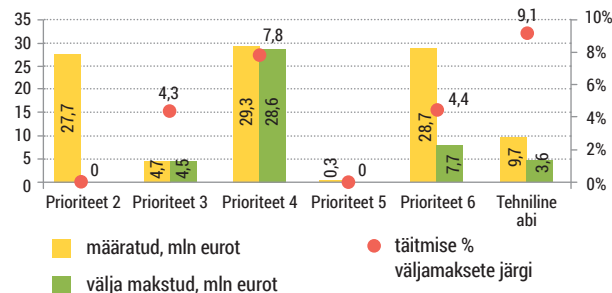
Eesti maaelu arengukava 2014–2020
rahastamiskava meetmete kaupa

Meede	Avalik sektor		
	Avalik sektor kokku, eurot	EAFRD osaluse määr, %	EAFRD summa, eurot
Meede 1. Teadussuure ja teavituse	12 000 000	89,0	10 680 000
Meede 2. Nõustamisteenused, põllumajandusettevõtte juhtimis- ja asendusteenused	8 600 000	85,9	7 385 000
Meede 3. Kvaliteedikavades osalemine ja kvaliteedikavade raames toodetud toodete edendamine	1 000 000	84,0	840 000
Meede 4. Investeeringud materiaalsesse varasse	289 500 000	84,5	244 755 000
Meede 6. Põllumajandusettevõtete ja ettevõtluse areng	122 124 000	85,4	104 249 000
Meede 8. Investeeringud metsaala arengusse ja metsade elujõulisuse arendamiseks	10 000 000	86,5	8 650 000
Meede 9. Tootjarühmade loomine	6 000 000	89,0	5 340 000
Meede 10. Põllumajanduse keskkonna- ja kliimameede	244 927 000	79,4	194 378 500
Meede 11. Mahepõllumajandus	77 700 000	76,4	59 400 000
Meede 12. Natura 2000 toetus	32 666 000	75,0	24 499 500
Meede 14. Loomade heaolu	40 675 000	92,0	37 438 450
Meede 16. Koostöö	18 700 000	89,0	16 643 000
Meede 19. Kogukonna juhitud kohalik areng (LEADER)	90 000 000	90,0	81 000 000
Meede 20. Tehniline abi	38 913 513	72,2	28 083 108
Kokku	992 805 513	82,9	823 341 558

Märkus: EAFRD – Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfond.

Allikas: Maaeluministerium

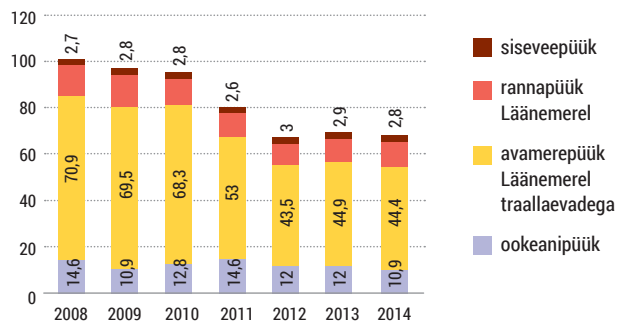
Eesti maaelu arengukava 2014–2020 rahaliste vahendite kasutamine prioriteetide kaupa seisuga 30.09.2015

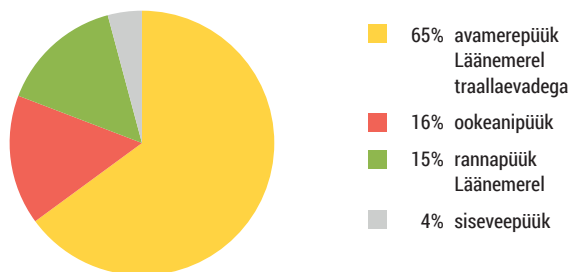
Allikas: Maaeluministerium

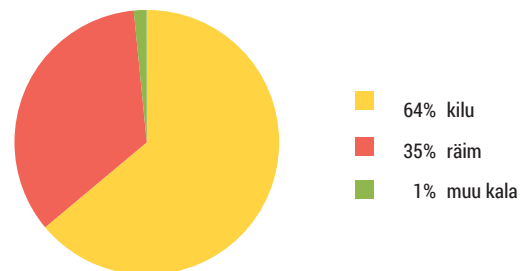
Kalamajandus

Kutseline kalapüük
aastatel 2008–2014 (tuhat tonni)

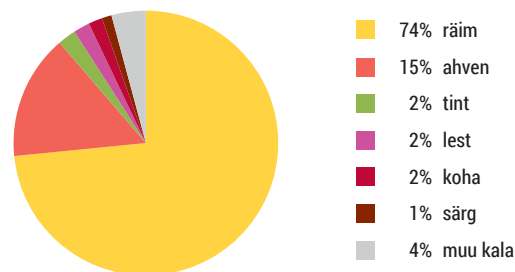
Märkused: arvestatud on toorkala.
Allikad: Maaeluministerium, SA

Kutselise kalapüügi struktuur
(% kogumahust) 2014. aastal

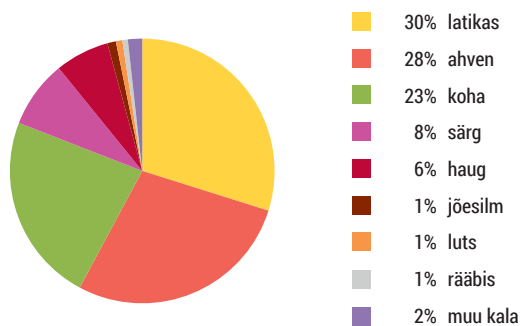
Allikad: Maaeluministerium, SA

Kutseline kalapüük Läänemerel traallaevadega
kalaliikide kaupa (% mahust) 2014. aastal

Allikad: Maaeluministerium, SA

Kutseline rannapüük kalaliikide kaupa
(% mahust) 2014. aastal

Allikad: Maaeluministerium, SA

Kutseline siseveepük kalaliikide kaupa
(% mahust) 2014. aastal

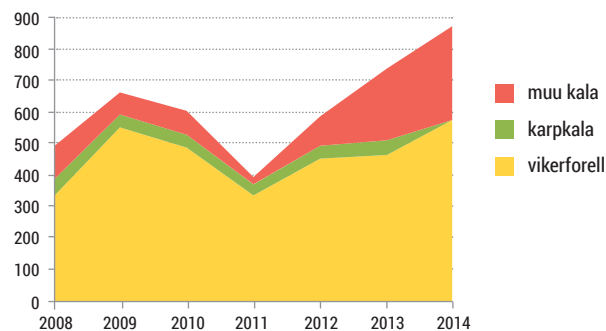
Allikad: Maaeluministeerium, SA

Vesiviljeluse aastased müügitahud
aastatel 2008–2014 (toorkala, tonni)

Vikerforell	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Vikerforell	333,8	549,0	487,5	333,8	455,3	465,5	572,7
Karpkala	52,3	45,4	39,4	37,5	38,2	43,7	*
Angerjas	46,0	30,0	20,3	2,0	*	*	127,0
Jõevähk	0,7	2,0	0,4	0,6	0,1	0,4	0,2
Muu kala	50,8	26,1	49,6	17,9	86,8	223,4	168,1
Kala kokku	483,7	654,8	598,5	392,6	580,8	733,2	868,1
Toidukalamari	6,7	7,4	4,5	0,1	4,1	5,0	3,1

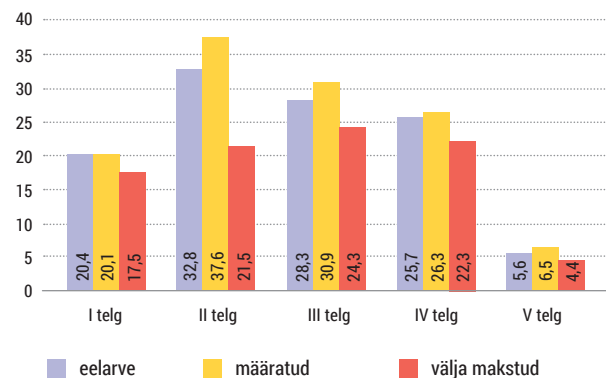
Märkus: * – andmed on arvestatud muu kala hulka.

Allikad: Maaeluministeerium, SA

Vesiviljelusliikide müük
aastatel 2008–2014 (tonni)

Märkused: 2014. a on karpkala arvestatud muu kala hulka.

Allikad: Maaeluministeerium, SA

Euroopa Kalandusfondi 2007–2013 rakendamine seisuga
31.12.2014 (miljon eurot)

Märkused: I telg – ühenduse kalalaevastiku kohandamine;

II telg – vesiviljelus, sisevete kalandus, kalapüügi ja vesiviljelustoodete töötlemine ja turustamine;

III telg – ühist huvi pakkuvad meetmed;

IV telg – kalanduspiirkondade säästev areng;

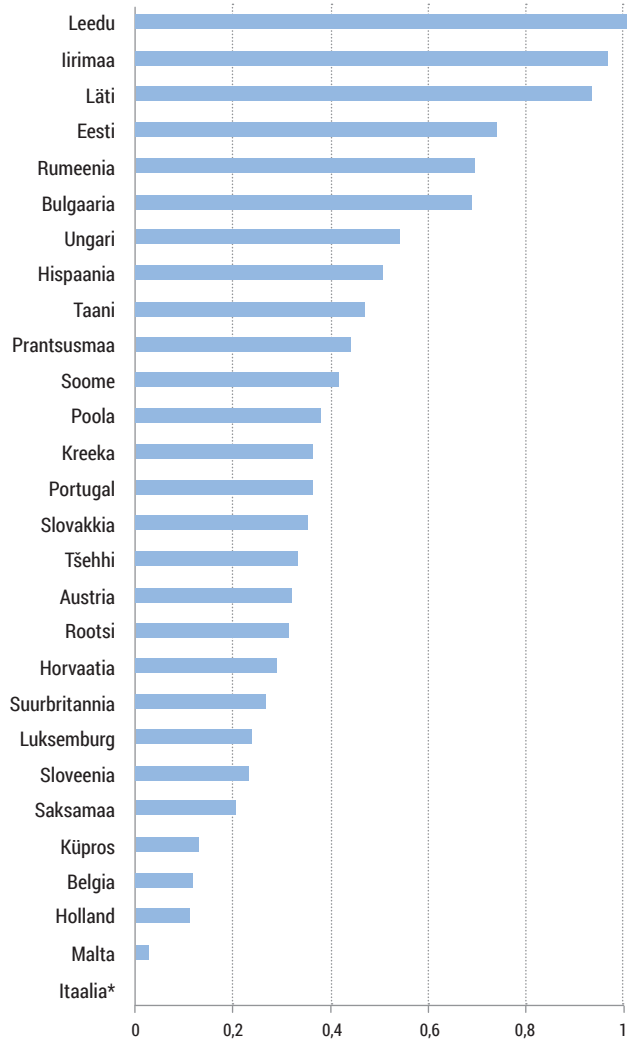
V telg – tehniline abi.

Allikas: Maaeluministeerium

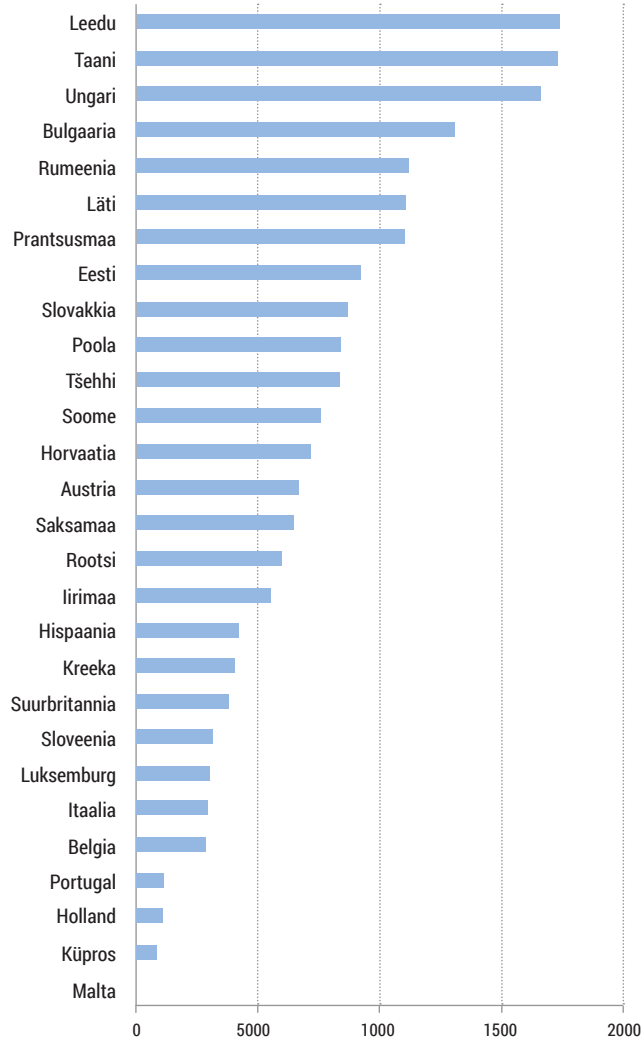
Põllumajandussaaduste tootmine Euroopa Liidu liikmesriikides

Kasutatav põllumajandusmaa elaniku kohta Euroopa Liidu liikmesriikides 2014. aastal (hektarit)

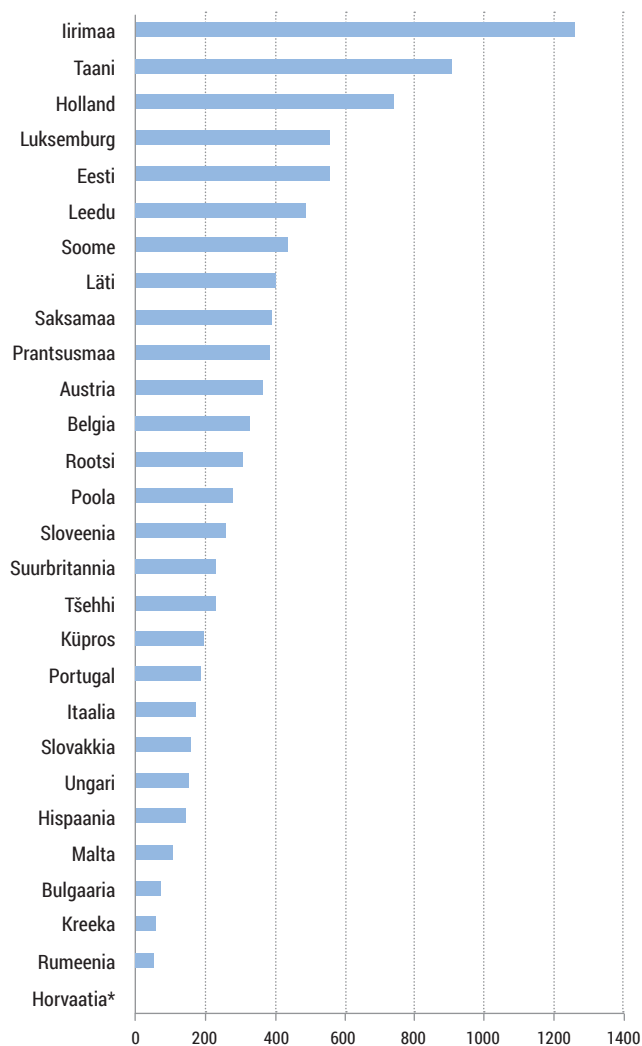
Märkused: * – andmed puuduvad.
Arvestatud on elanike arvu seisuga 01.01.2014.
Allikas: Eurostat; koostaja arvutused

Teravilja tootmine elaniku kohta Euroopa Liidu liikmesriikides 2014. aastal (kg)

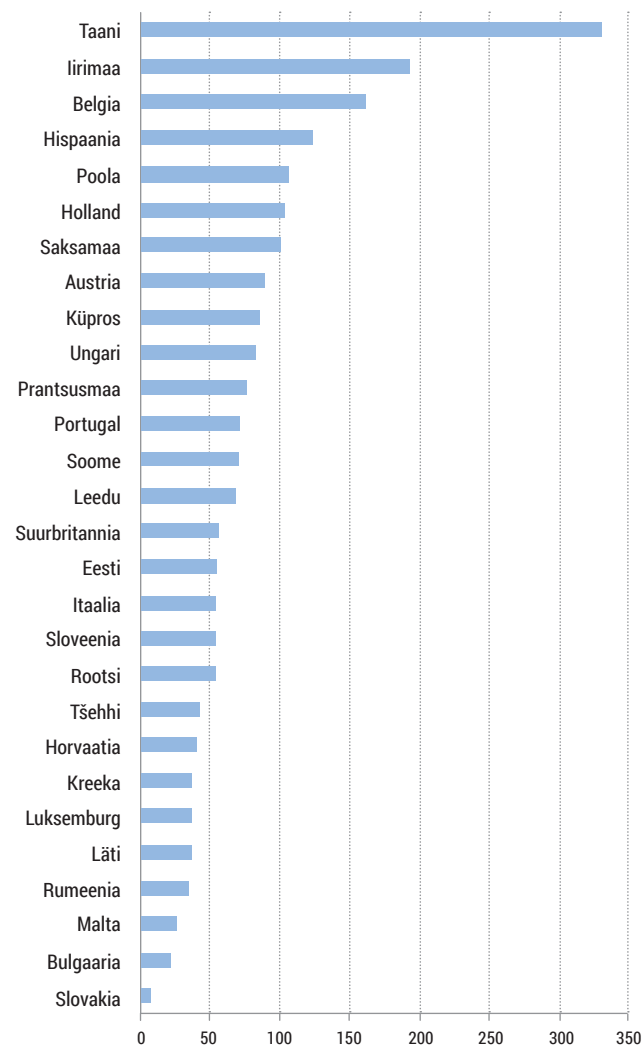
Märkused: Arvestatud on koristatud teravilja (ei sisalda koristuskadusid).
Teravilja hulka kuuluvad: nisu, oder, mais jt teraviljad.
Arvestatud on elanike arvu seisuga 01.01.2014.
Allikas: Eurostat; koostaja arvutused

Piima tootmine elaniku kohta Euroopa Liidu liikmesriikides 2014. aastal (kg)

Märkused: * – andmed puuduvad.
Arvestatud on piimatööstustele realiseeritud lehmapiima.
Arvestatud on elanike arvu seisuga 01.01.2014.
Allikas: Eurostat; koostaja arvutused

Liha tootmine elaniku kohta Euroopa Liidu liikmesriikides 2014. aastal (kg)

Märkused: Arvestatud on tapamajades ja farmides tapetud loomade (sead, veised, lambad, kitsed) ja lindude (kanad, pardid, haned, kalkunid jne) tapakaalu.
Arvestatud on elanike arvu seisuga 01.01.2014.
Allikas: Eurostat; koostaja arvutused

Maaeluministeriumi valitsemisala

Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Amet

Tähe 4
51010 Tartu
737 1200
pria@pria.ee
www.pria.ee

Veterinaar- ja Toiduamet

Väike-Paala 3
11415 Tallinn
605 1710
vet@vet.agri.ee
www.vet.agri.ee

Põllumajandusamet

Teaduse 2, Saku
75501 Harjumaa
671 2602
pma@pma.agri.ee
www.pma.agri.ee

Põllumajandusuuringute Keskus

Teaduse 4/6, Saku
75501 Harjumaa
672 9137
info@pmk.agri.ee
http://pmk.agri.ee

Veterinaar- ja Toidulaboratoorium

Kreutzvaldi 30
51006 Tartu
738 6100
info@vetlab.ee
www.vetlab.ee

Maamajanduse Infokeskus

Jäneda
73602 Lääne-Virumaa
384 9700
info@maainfo.ee
www.maainfo.ee

Eesti Taimekasvatuse Instituut

J. Aamisepa 1
48309 Jõgeva
776 6901
info@etki.ee
www.etki.ee

Eesti Põllumajandusmuuseum

Pargi 4, Ülenurme vald
61714 Tartumaa
738 3810
epm@epm.ee
www.epm.ee

Eesti Piimandusmuuseum

H. Rebase 1, Imavere
72401 Järvamaa
389 7533
info@piimandusmuuseum.ee
http://piimandusmuuseum.ee

Carl Robert Jakobsoni

Talumuuseum
Kurgja küla, Vändra vald
87612 Pärnumaa
445 8171
info@kurgja.ee
www.kurgja.ee

Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli AS

Kreutzvaldi 48A
50094 Tartu
738 7700
epj@epj.ee
www.jkkeskus.ee

Vireen AS

Ebavere küla, Väike-Maarja vald
46209 Lääne-Virumaa
327 8333
info@vireen.ee
www.vireen.ee

Maaelu Edendamise Sihtasutus

Oru 21
71003 Viljandi
648 4064
mes@mes.ee
www.mes.ee

Maeluministeerium

Lai tn 39 // Lai tn 41, 15056 Tallinn

625 6101

info@agri.ee

www.agri.ee

